

KONSEKVENsutredning AV JAKT MED LÖS HUND

Hemställan avstyrks då det enligt Jägareförbundets mening saknas bärande motiv till en konsekvensutredning.

4. Hemställan om en utredning av konsekvenserna av jakt med löshund.

Djurskyddet Sverige och Svenska Rovdjursföreningens begäran om en konsekvensutredning av jakten med löshund framställs mot bakgrund av uppfattningen *"att lösa hundar i naturen leder till problem och konflikter av flera slag"* samt att den aktuella lagstiftningen *"inte innefattar någon nämnvärd reglering av specifikt hundanvändningen vid jakt och syftar inte till att undvika de problem som finns"*. Samlagt sju "problemområden" beskrivs mer eller mindre ingående vad gäller lösa jakthundars påstådda påverkan på fredat vilt, tamdjur och människor samt skaderisken för jakthundar i olika sammanhang. Vidare hävdar man att Sverige är ett av få länder som tillåter jakt med lösdrivande hund samt att den ökat i omfattning och att det inte krävs någon utbildning av vare sig hund eller hundförare för den som jagar med lösdrivande hund.

Svenska Jägareförbundet anser sammanfattningsvis att en konsekvensutredning av den svenska jakthundsanvändningen inte står i någon som helst rimlig proportion till de förhållanden som beskrivs i den aktuella framställningen. Hela framställningen är till sin karaktär dessutom mycket tendentiös. Jägareförbundet avstyrker därmed bestämt förslaget om en konsekvensutredning.

Jägareförbundet ser en tydlig bild av att hela framställningen bottnar i varg-hundkonflikten och att man genom att rada upp ett antal påstådda - alternativt kraftigt uppförstorade - problem vill skapa en bild av att jakten med löshund i grunden är ett stort samhällsproblem. Vilket i sin tur borde leda till en striktare reglering av hundanvändningen vid jakt – allt i syfte för att undanröja problemet med vargrivna hundar.

Jägareförbundet vill bestämt framhålla att det finns två avgörande förutsättningar för en framgångsrik och etiskt välgrundad jakt. Det ena är effektivt dödande vapen och det andra är välutbildade jakthundar för respektive användningsområde. Jakt på de allra flesta jaktbara arter kräver regelmässigt tillgång till lös jakthund i en eller annan utsträckning. Syftet med användningen av jakthundar är tvåfaldigt, dels används jakthunden för att antingen "leda" jägaren till viltet eller också att på något sätt få viltet i rörelse så att jägaren ska kunna komma till skott. Utöver detta används jakthunden för att hämta vilt eller att spåra upp skadat vilt. När vilt skadats i samband med jakt, trafikolycka eller annan situation används hunden för att snabbt förkorta onödigt lidande. De väl beprövade metoder för användande av hund i samband med jakt och eftersök som beskrivs ovan innebär nästan uteslutande att hunden är lös. Det vill säga; att inte tillåta användandet av lös jakthund får i de allra flesta fall till följd att den berörda jaktformen omöjliggörs. Den svenska viltförvaltningen står och faller således i hög grad med jakthundsanvändningen.

I en europeisk jämförelse är den svenska jaktutövningen specifik i det att landskapets karaktär med vidsträckt jaktområden gör att hunden ofta arbetar på stort avstånd ifrån föraren. Detta förhållande ställer i sin tur höga krav på hundens lydhet och jaktträning för att hundens arbete skall inriktas på

just det som jakten avser. En odresserad jakthund eller en jakthund med oönskat beteende är inget hjälpmedel i jakten utan snarare något som är direkt motverkande och tveklöst leder till en misslyckad jakt. Förarens kunskap om såväl hundens egenskaper och funktion som hänsyn till viltets situation och beteende har också mycket stor betydelse i sammanhanget. Utöver detta krävs ett gott omdöme och stor medvetenhet hos hundföraren om hans eller hennes strikta ansvar för hundens handlingar – såväl gentemot viltet som mot människor och egendom.

Jakthundsanvändningen i Sverige är strikt reglerad dels genom Lagen om tillsyn över hundar och katter och dels genom jaktlagstiftningens bestämmelser hur och när olika typer av jakthundar får användas. Det som påstås i framställningen om att det inte finns någon nämnvärd reglering av specifikt hundanvändning vid jakt är enligt Jägareförbundets mening inget annat än ett uttryck för hela framställningens tendentiösa framtoning. Detsamma gäller vad som sägs om att Sverige är ett av de få länder som tillåter jakt med löshund samt att jägare med hund tillåts använda hundar på ett sätt som inte välutbildade yrkesanvändare får göra.

Man väljer att helt bortse från såväl Jägarexamensutbildningen som hela den utbildnings- och avelsverksamhet som pågår inom Svenska Kennelklubbens organisation med alla sina specialhundsklubbar. Vidare all den hundförarutbildning vad gäller grundläggande men även mer rassetypspecifik dressyr som även pågår inom Svenska Jägareförbundet. Jägareförbundet arbetar även kontinuerligt med skapa högsta möjliga etik i jakten och har bl.a. tagit fram särskilda etiska riktlinjer för jakt och jaktränning med hund.

Påståendet att Sverige skulle vara ett av få länder som tillåter jakt med lösdrivande hund är rent häpnadsväckande. Vad Jägareförbundet känner till är det snarare så att det endast är Holland (ev. något mer land) som skiljer ut sig genom att inte tillåta lösa jakthundar. Vad som däremot gör just Sverige lite unikt är att man inte accepterar s.k. packjakt vilket innebär att man släpper flera hundar samtidigt som förväntas driva samma djur. Detta tillhör inte den svenska jakthundstraditionen av rent jaktetiska skäl.

Jägareförbundet får i det följande ytterligare kommentera de sju punkter som tas upp i framställningen

1. Löshunds jaktens påverkan på fredat vilt

Här belyser man konflikten mellan vargar och jakthundar. Fenomenet är välkänt och naturligtvis ett stort problem för såväl den berörda jaktutövningen som förvaltningen av vargstammen. Förhållandet – orsaker och möjliga förebyggande åtgärder - studeras ingående av Viltskadecenter varför den begärda utredningen i detta avseende således redan pågår. Det

finns, enligt Jägareförbundets uppfattning, inte anledning att bedriva en ”parallell” utredning om vargens påverkan på jakthundsanvändningen samt förebyggande åtgärder för att undvika dessa konflikter. För såväl Djurskyddet Sverige som Svenska Rovdjursföreningen torde det vara välkänt att detta problemområde även har stor bäring på hela den svenska rovdjurspolitiken.

2. Brist på utbildning hos lösdrivande jakthundar

Även under denna punkt får jakthundars förmodade påverkan på de stora rovdjuren i allmänhet och vargen i synnerhet stort utrymme. Utifrån argumentet att ”påträngande” jakthundar

skadats vid möten med varg, lodjur och björn drar man den enkla slutsatsen att individer av andra ej jaktbara arter förorsakats stress, skador och lidande utan att det kommer någon till kännedom. Vidare exemplifieras detta med att hundanvändning vid den s.k. småviltsjakten i fjällen skrämt fjällrävar från sina lyor. Jägareförbundet anser att dessa påståenden i hög grad vittnar om mycket dålig kunskap om hur jakthundar används och hur specialiserade jakthundarna är på en unik uppgift.

En avgörande förutsättning för hundens medverkan i jakten är kontakten mellan hund och hundförare. Hunden ska kunna dirigeras och kallas in på hundförarens kommando. Vidare så är flertalet av våra hundar specialiserade (instinktivt eller dresserat) på att söka upp och förfölja eller ställa just de arter som de är ämnade att jaga. Om och när en hund visar intresse för en art som inte ska jagas är det en självklarhet för hundföraren att snarast avbryta hundens intresse för viltet i fråga. En hund som inte svarar upp mot förväntningarna i detta avseende är i stort sett värdelös och det blir självreglerande på det sättet att hundar med oönskat beteende inte kommer till användning. Förbundet förnekar för den skull inte att det kan förekomma misstag där hundar för den aktuella situationen har ett oönskat beteende, men att framhålla detta som ett särskilt problemområde är en mycket stark överdrift.

Man efterlyser en konsekvensutredning om krav på jakthundars utbildning. Jägareförbundet anser bestämt att den hundutbildningsverksamhet som förekommer i såväl Svenska Jägareförbundets som jakthundsklubbarna regi samt den grundläggande jägarexamensutbildningen som alla jägare genomgår är fullt tillräcklig i sammanhanget. Det föreligger enligt förbundets mening ingen rimlig proportion mellan de enstaka negativa händelser som inträffar och ett påstått behov av en utredning i ämnet.

3. Jakthundars del i skadestatistiken

I detta avsnitt undviker man att peka den tydliga utveckling som skett vad gäller skadestatistiken för jakthundar. Antalet försäkrade jakthundar ökar konstant och i förhållande till exponeringen för skaderisker är jakthundar underrepresenterade i alla skadegrupper. Årligen jagas det uppskattningsvis 3 miljoner "jakthundsdagar" och trots – eller kanske tack vare - detta är jakthundar enligt statistiken friskare än övriga raser. Vad gäller hundar skadade/dödade i trafiken, drunknade eller vådaskjutna hundar har samtliga skadegrupper halverats sedan 1997. Däremot har hundar skadade/dödade av vargar och vildsvin ökat, även om de i absoluta tal är relativt få. I vargrevir är vargangrepp den enskilt största faran för jakthundar. Enligt Jägareförbundets uppfattning ger detta "problemområde" inte anledning till en vidare utredning.

4. Löshunds jaktens förorsakande av lidande för jaktbart vilt

Jägareförbundet reagerar starkt över påståendet att en jakthunds förföljande av ett vilt djur i olika grad skulle vara "plågsamt eller stressande" för djuret. Förutom att det saknas vetenskapligt underlag för påståendet kan man konstatera att flyktbeteende hos vilda djur är en helt normal reaktion och att dagens jakthundar är framavlade genom ett långsiktigt och framgångsrikt avelsarbete med den klara målsättningen att underlätta för jägaren att komma till skott. Det låter sig inte göras om vilt "flyr i panik" från hundens skallgivning. När hunden fått kontakt med viltet är det frågan om att antingen ställa viltet (exempelvis älghunden) så att jägaren kan smyga på djuret eller också att få djuret i rörelse och att bukta så att jägaren kan få djuret i pass (exempelvis rådjurshunden). Att i detta sammanhang göra en jämförelse med den engelska rävjakten befäster

bara den tidigare nämnda uppfattningen om att stora delar av skrivelsen bottnar i en stor okunskap om den svenska jaktutövningen. Denna s.k. packjakt med hundar är inget som är förknippat med den svenska jakthundstraditionen än mindre accepteras den av vare sig Svenska kennelklubben eller Svenska Jägareförbundet. Det som sägs om björnjakten är dessutom rent felaktigt eftersom hundanvändningen vid björnjakt är strikt reglerad och att det endast är tillåtet att använda högst två hundar.

5. Löshunds jaktens påverkan på tamdjurshållning

Med tanke på jakthunds användningens omfattning kan man med fog hävda att jakthundars angrepp på tamdjur är ytterst få. Det är också ytterst få jakthundar som överhuvudtaget visar intresse för tamdjur. Medvetenheten om hundägarens strikta ansvar för de skador som hunden kan orsaka är också mycket stor. Vid en bedömning om detta "problemområde" skulle kunna ha någon nämnvärd omfattning bör även beaktas att en stor del av jaktsäsongen ligger utanför betessäsongen för tamdjur. De enstaka händelser som trots allt inträffar ser Jägareförbundet allvarligt på samtidigt som förbundet inte anser att det finns någon proportionalitet mellan dessa incidenter och en omfattande utredning i sammanhanget. Till yttermera visso torde flera av dessa incidenter dessutom vara orsakade av andra hundar än jakthundar.

6. Löshunds jaktens påverkan på människors sociala liv

Inledningsvis ett tillrättaläggande. Lagen om tillsyn över hundar och katter gäller i precis samma omfattning för jakthundar som sällskapshundar. Ytterligare ett bevis på falskt påstående ämnat att underbygga en i sin helhet tendentiös skrivelse. Att den hundrädsla och de tusentals människor som årligen söker läkarvård för angrepp av hundar som man beskriver skulle ha något med jakthunds användningen att göra är rent häpnadsväckande. I samband med att jaktsäsongen startar – och i synnerhet inför älgjakten – har Jägareförbundet ett stort antal kontakter med allmänheten och frågor runt jakten. I en del fall vill man veta var och när det jagas för att man känner viss oro. Denna oro är emellertid helt kopplad till att det finns vapen med i sammanhanget. Den oro för hundanvändningen som man ger uttryck för i skrivelsen är enligt förbundets mening kraftigt överdriven och inget som allmänheten gett uttryck för i all de kontakter som förbundet har varje år. Allmänheten möter inte jagande hundar utom i absoluta undantagsfall, och då är hunden dessutom normalt ointresserad av människor. Istället är det i anslutning till bebyggelse, eller inomhus, som allmänheten möter hundar.

7. Löshunds jaktens påverkan på olycksrisker

Här framför man ett rent spekulativt påstående om att löshundsjakten skulle leda till toppar i olycksstatistiken eftersom de flesta trafikolyckor inträffar under den tid då löshunds jakt bedrivs. Man förbiser helt kända faktorer som dagsljusets längd, snöförhållanden, kalvavstötningssperioden m.m. Modern forskning från SLU visar att olycksrisken inte ökar i samband med älgjakt. Nationella viltolycksrådet följer viltolycksutvecklingen med mycket stor noggrannhet och analyserar regelbundet eventuella orsaker till viltolyckssituationen. Jägareförbundet ser ingen anledning till att starta en parallell utredning i detta avseende utifrån de lösa antaganden som framförs.